

**Sprawozdanie z realizacji
„Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie w Województwie
Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020” w roku 2020.**

**Monitoring wdrażania „Wojewódzkiego Programu
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie w Województwie
Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020”**

Olsztyn, 2021 r.

Spis treści:

Wprowadzenie.....	3
Cel szczegółowy 1: Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	9
Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 1.....	10
Cel szczegółowy 2: Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.....	11
Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 2.....	12
Cel szczegółowy 3: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.....	13
Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 3.....	15
Cel szczegółowy 4: Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	16
Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 4.....	17
Cel szczegółowy 5: Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim.....	18
Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 5.....	21
Cel szczegółowy 6: Podniesienie wrażliwości społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	22
Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 6.....	25

Wprowadzenie

Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane były w oparciu o zapisy Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020, który został przyjęty uchwałą Nr 4/30/15/V z dnia 20 stycznia 2015 r. przez Zarząd Województwa zgodnie z art. 6 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program ukierunkowany był przede wszystkim na zadania mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim poprzez rozwój działań profilaktycznych, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy oraz zintensyfikowanie działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc i opierał się na sześciu celach szczegółowych:

Cel 1 - Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Cel 2 - Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;

Cel 3 - Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc;

Cel 4 - Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Cel 5 - Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim;

Cel 6 - Podniesienie wrażliwości społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

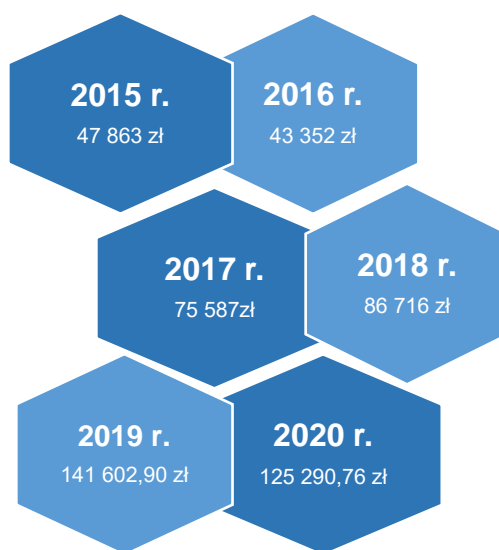
Przy planowaniu i podejmowaniu działań w zakresie problematyki przemocy w rodzinie kierowano się głównym celem Programu, jakim było zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim. Podejmowane działania były zgodne z realizacją celów szczegółowych, nakierowanych na rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie i ograniczanie negatywnych następstw związanych z jej występowaniem, między innymi poprzez wspieranie rodzin uwikłanych w przemoc, rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej na poziomie lokalnym i krajowym w zakresie przeciwdziałania i ograniczania zjawiska przemocy oraz badanie, monitorowanie skali i specyfiki zjawiska przemocy w regionie warmińsko-mazurskim. Wypełniając powyższy obowiązek niniejsze opracowanie zostało przygotowane w oparciu o sprawozdania samorządów gminnych i powiatowych oraz ich jednostek organizacyjnych (w tym Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Ośrodki Pomocy Społecznej), także Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie oraz organizacji pozarządowych.

Dokumentami źródłowymi Programu Wojewódzkiego były:

- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, ze zm.);
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.);
- ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, ze zm.);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 r.

W monitorowanym okresie Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie realizował dwutorowo, zarówno w ramach Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020, a także w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020.

Na działania związane z realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy przeznaczono z budżetu samorządu województwa kwotę 520 411,66 zł.

Opracowany dokument stanowi opis najważniejszych działań realizowanych w latach 2015-2020 w ramach Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020. Analiza danych zebranych na potrzeby sporządzenia niniejszego Sprawozdania dotycząca realizacji działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pozwoliła na wypracowanie wniosków i rekomendacji (w załączeniu), które posłużą poprawie jakości udzielanego wsparcia osobom krzywdzonym, jak również poprawie skuteczności oddziaływań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy. Prawidłowa realizacja działań w powyżej wymienionych obszarach dała gwarancję na zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie w naszym województwie.

Poniżej skala zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim, według danych uzyskanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

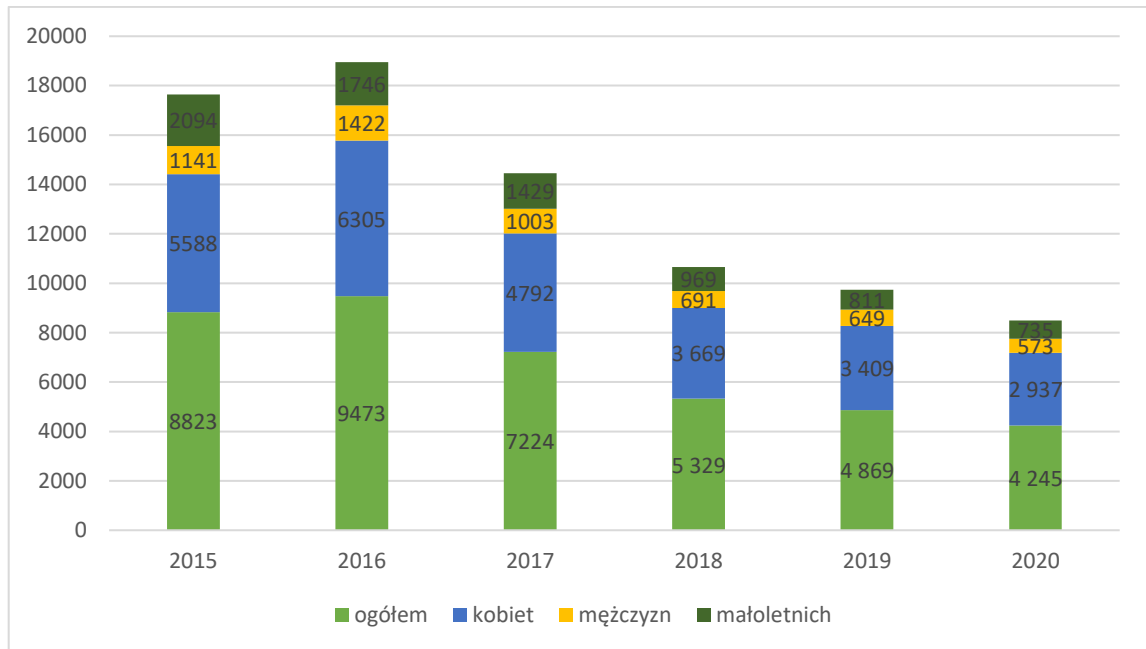
Tabela 1. Liczba wszystkich sporządzonych „Niebieskich Kart” w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015 – 2020r.

ROK	Liczba WSZYSTKICH Niebieskich Kart - A						Liczba Niebieskich Kart - A WSZCZYNAJĄCYCH procedurę "Niebieskie Karty"					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OGÓLEM	6 904	7 894	6 193	4 910	4 642	3 962	5 475	5 886	4 713	3 966	3 705	3 375
w tym wypełnione przez przedstawicieli Policji	6 373	7 420	5 665	4 380	4 143	3 566	4 990	5 439	4 223	3 465	3 242	2 996
w tym wypełnione przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	419	342	399	396	374	310	377	329	368	371	346	299
w tym wypełnione przez przedstawicieli komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	21	30	35	27	22	30	21	25	33	25	22	25
w tym wypełnione przez przedstawicieli oświaty	65	70	74	91	86	40	63	67	70	89	80	40
w tym wypełnione przez przedstawicieli ochrony zdrowia	26	32	20	16	17	16	24	26	19	16	15	15

Źródło: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Na podstawie powyższej tabeli należy stwierdzić, że ogólna liczba wypełnionych na terenie całego województwa formularzy „Niebieska Karta – A” w 2020 r. wyniosła 3 962, z czego 3 375 było formularzami wszczynającymi procedurę. Od roku 2015 liczba formularzy systematycznie malała. Porównując rok 2020 do 2015 można zauważyć, że liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” zmalała o nieco ponad 50%.

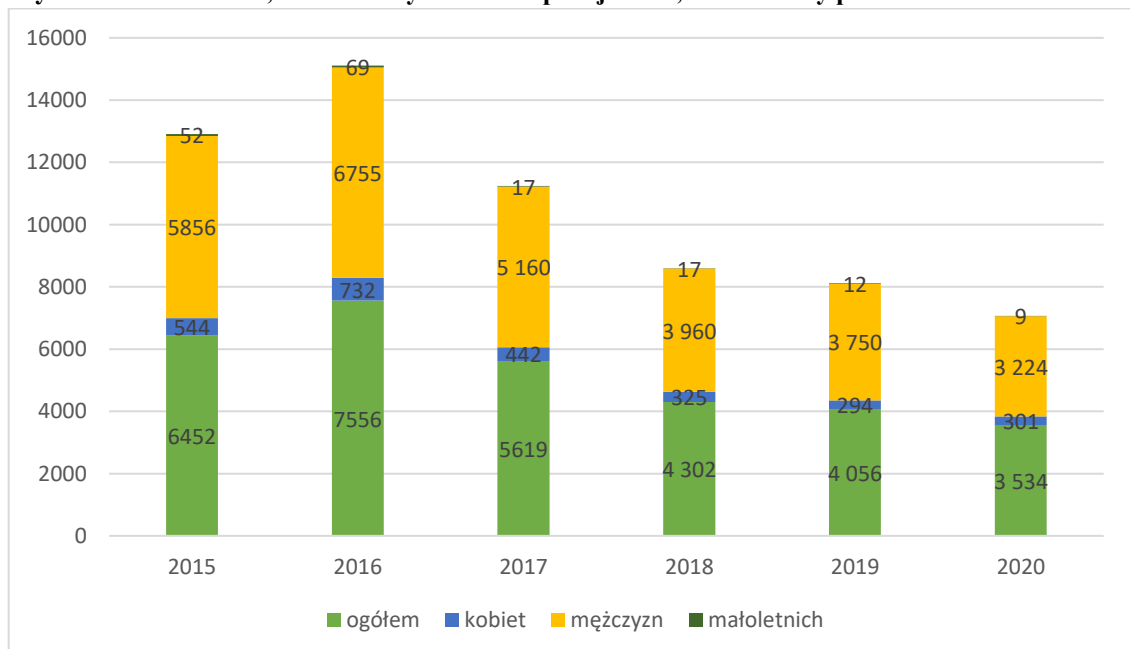
Wykres 1. Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2020

Ofiarami przemocy doświadczanej od osoby najbliższej, podobnie jak w latach ubiegłych, najczęściej były kobiety (w 2019 – 3 409, w 2020 – 2 937). Jednocześnie w 2020 roku, podobnie jak w roku 2019 odnotowano niewielki spadek liczby mężczyzn, którzy stali się ofiarami przemocy w rodzinie (spadek o 76 w porównaniu do roku 2019). Możemy zauważyć, że od roku 2017 systematycznie maleje liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że były dotknięte przemocą.

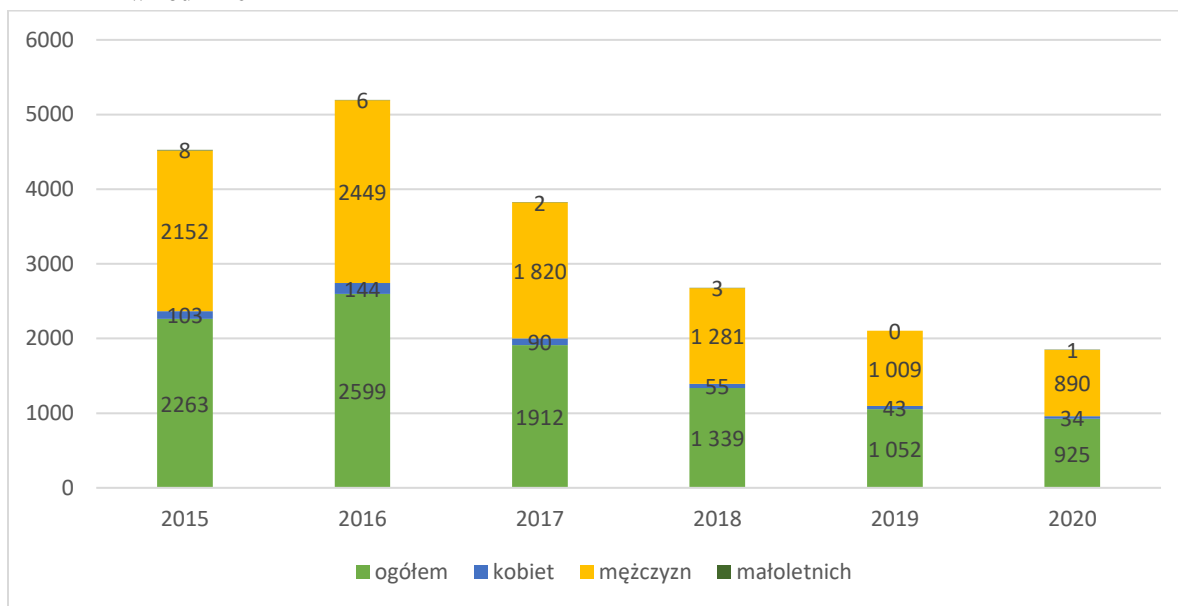
Wykres 2. Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2020

Najczęściej, podobnie jak w latach ubiegłych, przemoc wobec osób najbliższych dopuszczali się mężczyźni, których w 2020 roku odnotowano 3 224 (w 2018 r. – 3 960, w 2019 r. – 3 750). Od 2016 r. możemy zaobserwować systematyczny spadek osób nieletnich dopuszczających się stosowania przemocy w 2019 odnotowano 12 przypadków a w 2020 – 9.

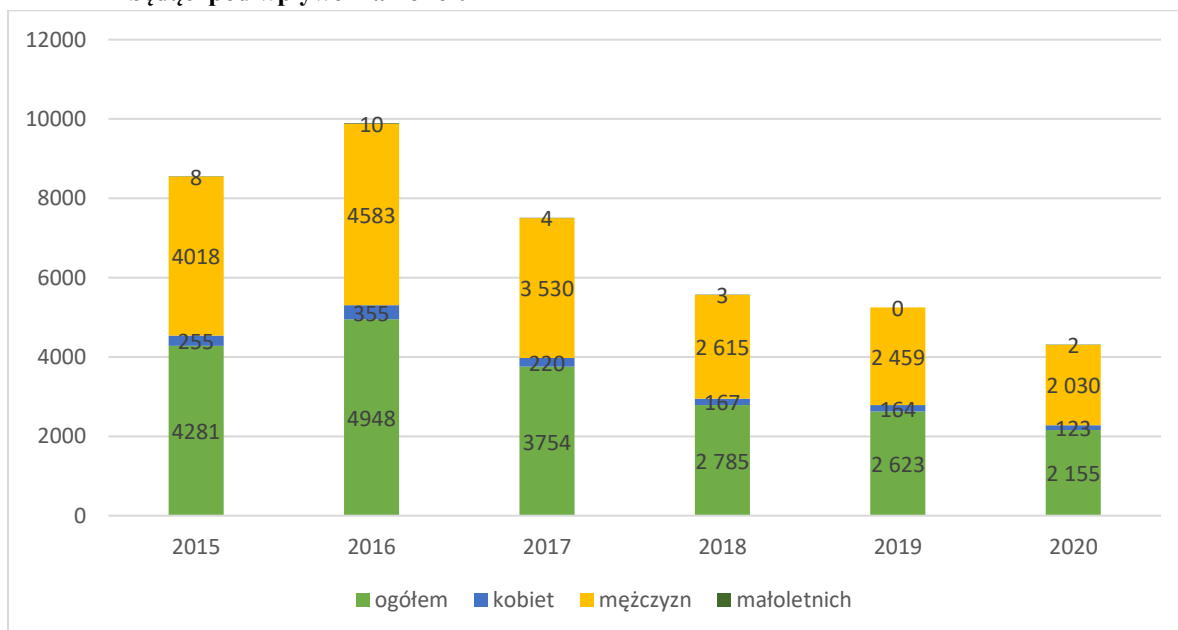
Wykres 3. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2020

W 2020 roku odnotowano spadek liczby zatrzymanych w związku z przemocą w rodzinie (w 2018 – 1 339, w 2019 – 1 052) – zatrzymanych zostało 925 osób. Ponadto łącznie 102 osoby zostały doprowadzone celem wytrzeźwienia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub do izb wytrzeźwień, bądź innych placówek w roku 2020.

Wykres 4. Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2020

Z analizy danych wynika, iż czynnikiem przyczyniającym się do występowania zjawiska przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu. W monitorowanym okresie możemy zaobserwować systematyczny od roku 2017 spadek liczby osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu. Jednocześnie odnotowuje się nieznaczny spadek liczby nietrzeźwych kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie (spadek o 41 w 2020 r. w porównaniu do roku 2019). Funkcjonariusze Policji, w celu udzielenia wszechstronnej pomocy osobom doświadczającym przemocy, ściśle współpracowali z podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodkami interwencji kryzysowej, centrami pomocy rodzinie, a w przypadku krzywdzenia dzieci również ze szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz sądami rodzinnymi. Ponadto uczestniczyli w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych dla rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz brali udział w szkoleniach dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020 zawiera dane statystyczne dotyczące występowania zjawiska przemocy w rodzinie w województwie zestawione w sposób, który pozwala na porównanie sytuacji dotyczącej skali występowania przemocy w rodzinie w poszczególnych latach trwania Programu.

Cel szczegółowy 1:

Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Samorząd Województwa wspiera działania mające na celu zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów. Propaguje również działania mające na celu edukację uczniów o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie, poprzez zlecenie zadań organizacjom pozarządowym w otwartym konkursie ofert. W niniejszym rozdziale zostały zawarte dane dotyczące działań podejmowanych na poziomie samorządów powiatowych i gminnych realizowanych zgodnie z założeniami Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020, m.in. działania edukacyjne na temat zjawiska przemocy, opracowanie programów służących działaniom profilaktycznym, udzielenie specjalistycznej pomocy, promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, współpraca pomiędzy instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Analiza obejmuje również dane dotyczące zleczonych i wspólnie realizowanych projektów. Uwzględnione zostały dane ilościowe dot. upowszechniania informacji i edukacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Szkoła dla rodziców i wychowawców

Według danych, uzyskanych na podstawie ankiet z lokalnych samorządów w roku 2020 program profilaktyczno-edukacyjny „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” realizowany był na terenie województwa w formie warsztatowej przez 17 podmiotów w 15 gminach oraz 9 podmiotów w 7 powiatach. Łącznie zrealizowano 71 cykli warsztatowych, w których udział wzięło 290 osób.

Tabela 2. Liczba podmiotów w gminach realizujących program profilaktyczno-edukacyjny „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba podmiotów	42	32	28	36	38	17
Liczba gmin	20	17	18	25	26	15

Źródło: dane własne ROPS

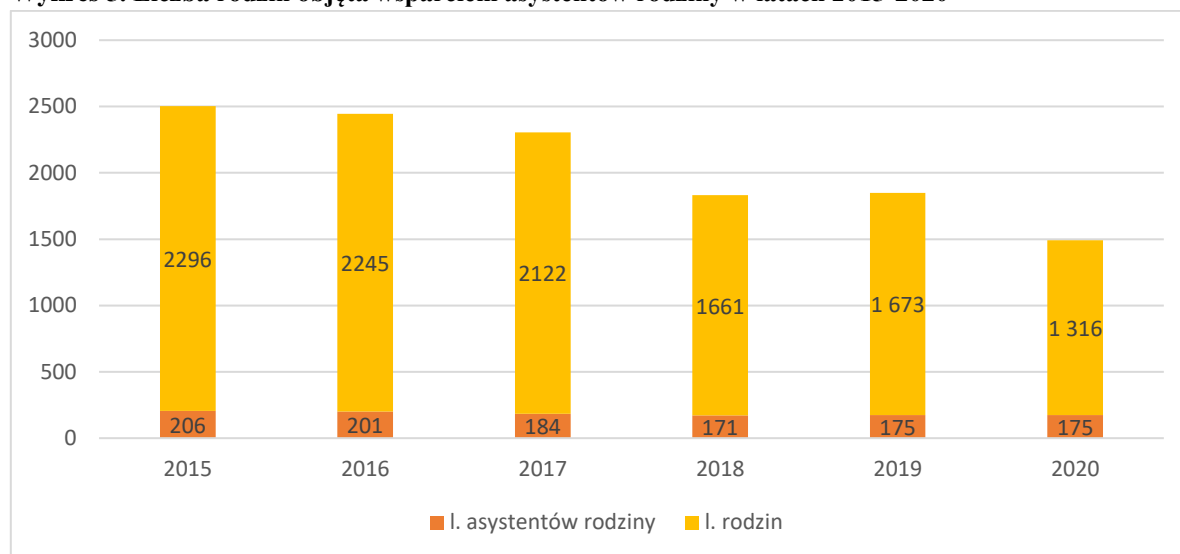
Tabela 3. Liczba podmiotów w powiatach realizujących program profilaktyczno-edukacyjny „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba podmiotów	12	13	11	12	15	9
Liczba powiatów	10	9	11	9	5	7

Źródło: dane własne ROPS

Z uwagi na korzyści, jakie płyną z realizacji ww. programu Samorząd Województwa zaangażował się w działania informujące o możliwości skorzystania z tego typu wsparcia, poprzez rozpropagowywanie ulotek informacyjnych.

Wykres 5. Liczba rodzin objęta wsparciem asystentów rodziny w latach 2015-2020

Źródło: dane własne ROPS

Ważną rolę we wspieraniu rodzin z dysfunkcjami pełnią asystenci rodziny. W roku 2020 w województwie pracowało 175 asystentów rodziny, którzy wsparciem objęli 1 316 rodzin (w roku 2019 – 1 673 rodziny; w roku 2018 – 1661 rodzin).

„Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem”

W latach 2015-2020 Samorząd Województwa włączał się w kampanię „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem” informując instytucje świadczące pomoc osobom pokrzywdzonym o możliwości włączenia się w akcję.

W roku 2020 tydzień ten trwał od 21 do 28 lutego i w tym czasie, wszystkie osoby potrzebujące niezbędnej pomocy prawnej, a będące ofiarami przestępstwa, mogły uzyskać ją bezpłatnie w Sądach oraz w wyznaczonych punktach na terenie województwa.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego proponował w latach 2015-2020, w otwartym konkursie ofert z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zadania do realizacji organizacjom pozarządowym. Działanie to zostało szerzej opisane na stronie 17.

Wskaźniki przyjęte celu szczegółowym 1

Wskaźniki	w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba dofinansowanych programów jednostek niepublicznych w ramach otwartych konkursów ofert, dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie	3	4	3	2	2	0
Liczba kampanii	2	4	3	3	3	2
Liczba uczestników konferencji, paneli, szkoleń organizowanych przez Samorząd Województwa lub we współpracy z innymi podmiotami	235	370	317	212	204	189

Cel szczegółowy 2:

Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

Od szeregu lat Samorząd Województwa inicjuje i dofinansowuje tworzenie w województwie „Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci”. Przyjazny Pokój Przesłuchań to nic innego jak Niebieski Pokój, czyli miejsce pozwalające na bezstresowe przesłuchanie osób pokrzywdzonych, zwłaszcza gdy są nimi osoby małoletnie lub też dorosłe ofiary przestępstw szczególnie wrażliwych. Dziecko nie jest przesłuchane w tradycyjnych warunkach na sali sądowej w otoczce grupy ludzi, w tym pełnomocników w togach, a jedynie ogranicza się to do uczestnictwa sędziego oraz psychologa. W Niebieskim Pokoju mogą być przesłuchiwane osoby pokrzywdzone na skutek przestępstwa seksualnego, bądź też małoletni, który jest pokrzywdzony na skutek przestępstwa znęcania w rodzinie.

Działalność ww. pomieszczeń jest corocznie monitorowana. Obecnie w województwie funkcjonuje 18 takich pokoi, z czego utworzenie 12 było inicjowane i wspierane finansowo z budżetu województwa.

Poniższe zestawienie obrazuje stan wykorzystania tych pomieszczeń w latach 2015-2020.

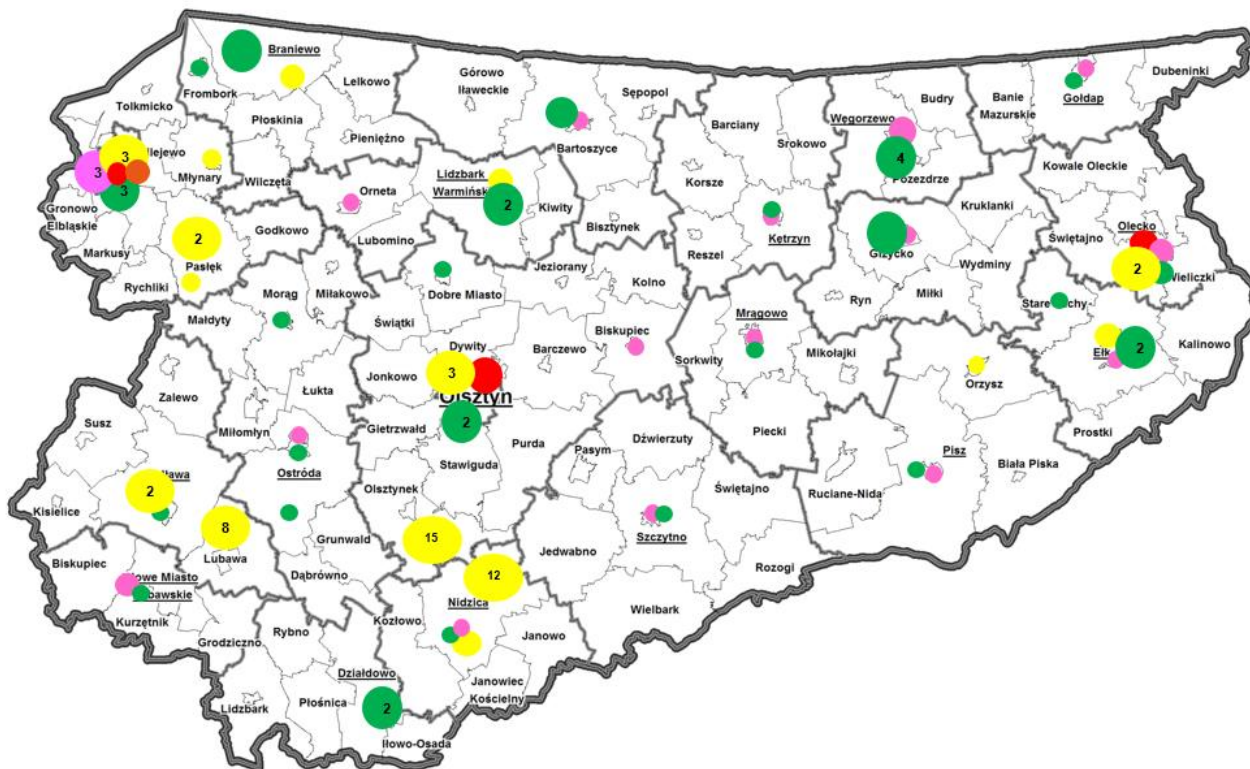
Tabela 4. Funkcjonowanie „Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci” w województwie warmińsko-mazurskim

Rok	Liczba działających Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci	Pokoje utworzone z inicjatywy województwa	Liczba przeprowadzonych przesłuchań (policyjnych, prokuratorskich, sędziowskich)	Liczba posiedzeń składu sędziowskiego	Liczba przeprowadzonych badań (psychologicznych, pedagogicznych, innych)	Liczba sesji terapeutycznych (w godzinach)
2015	16	12	277	122	309	1315
2016	17	12	479	146	560	1408
2017	17	12	518	273	115	577
2018	17	12	367	246	102	883
2019	17	12	389	276	207	981
2020	18	12	395	293	145	626

Źródło: opracowanie własne – dane za rok 2020 uzyskane z placówek prowadzących „Przyjazne Pokoje Przesłuchań Dzieci”

Analizując powyższą tabelę możemy zauważyć niewielki wzrost liczby przesłuchań przeprowadzonych przez funkcjonariuszy policji, prokuratorów i sędziów, a także liczby posiedzeń składu sędziowskiego. Równocześnie ponad dwukrotnie, w porównaniu do 2015 r., spadły liczby przeprowadzonych badań oraz sesji terapeutycznych.

Mapa 1: Rozmieszczenie dostępności pomocy w województwie warmińsko-mazurskim

- Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Ośrodek pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem
- świetlice środowiskowe
- Przyjazne Pokoje Przesłuchań Dzieci
- Ośrodki Lecznictwa Odwykowego

We wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonują placówki, w których osoby uwikłane w przemoc oraz uzależnienia mogą uzyskać pomoc. W 2020 r. wsparcie można było otrzymać w:

- 3 Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- 1 Ośrodku pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem;
- 53 świetlicach środowiskowych;
- 18 Przyjaznych Pokojach Przesłuchań Dzieci;
- 33 Ośrodkach Lecznictwa Odwykowego.

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 2:

Wskaźniki	w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wzrost liczby utworzonych punktów konsultacyjnych i ośrodków wsparcia	l. p.konsult. – 105 l. ośr. wsparcia – 22	l. p.konsult. – 118 l. ośr. wsparcia – 21	l. p.konsult. – 74 l. ośr. wsparcia – 4	l. p.konsult. – 104 l. ośr. wsparcia. – 4	l. p.konsult. – 112 l. ośr. wsparcia. – 5	l. p.konsult. – 84 ** l. ośr. wsparcia. – 6 *
Liczba nowoutworzonych Niebieskich Pokoi w powiatach	0	1	0	0	0	1
Wzrost liczby osób doświadczających przemocy, które skorzystały z programów wspierających	183	217	2 158	1 939	2 870	**

* Dane uzyskane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

** Dane z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą możliwe do uzyskania po przeanalizowaniu ankiet samorządów gminnych PARPA-G1.

Cel szczegółowy 3:

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Z danych przekazanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wynika, że w 2020 roku powiaty kętrzyński i olsztyński realizowały program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W powiecie olsztyńskim program ukończyli wszyscy, którzy do niego przystąpili, co daje większą szansę na budowanie świadomości dot. przemocy i na minimalizowanie tego zjawiska. W monitorowanym okresie możemy zauważyć, że liczba osób przystępujących do programu utrzymywała się na podobnym poziomie.

Tabela 5. Liczba osób uczestniczących w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim

Powiat	Liczba osób korzystająca z programu							
	2017		2018		2019		2020	
	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło
kętrzyński	9	7	-	-	-	-	5	3
m. Olsztyn	10	10	40	40	-	-	-	-
olsztyński	12	12	12	12	13	13	10	10
Razem	31	29	52	52	13	13	15	13

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego

W 2020 r. programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie realizowało 14 na 21 powiatów (w tym 2 miasta grodzkie – miasta na prawach powiatu).

Zadania nie realizowało 7 powiatów: bartoszycki, giżycki, lidzbarski, mrągowski, nowomiejski, ostródzki i szczycieński.

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Programy te stanowią część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełniają formy interwencji prawnej i administracyjnej podejmowanej wobec sprawców. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Instytucje i organizacje realizujące programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, tworzą system monitorowania zachowania związanego z przemocą u osób uczestniczących w programie, w trakcie trwania programu i do 3 lat po jego zakończeniu oraz współpracują z instytucjami i organizacjami prowadzącymi programy przeciwdziałania przemocy i pomagania ofiarom przemocy w rodzinie.

Tabela 6. Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w województwie warmińsko-mazurskim

Powiat	Liczba osób korzystająca z programu											
	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło	Rozpoczęło	Ukończyło
bartoszycki	15	8	22	18	14	14	12	8	8	6	-	-
braniewski	0	0	11	10	9	6	7	4	0	0	4	4
działdowski	36	36	48	48	36	35	39	35	38	35	36	36
elbląski	1	0	11	10	2	2	9	8	8	5	8	6
m. Elbląg	7	6	4	4	-	-	12	12	10	9	10	6
ełcki	28	28	11	9	14	13	19	13	18	13	27	15
giżycki	6	3	-	-	3	1	6	5	0	0	-	-
gołdapski	10	10	8	8	15	13	8	8	6	6	5	5
iławski	39	34	39	35	30	24	50	48	51	48	56	51
kętrzyński	34	29	25	21	25	20	20	14	22	15	13	4
lidzbarski	0	0	-	-	15	9	-	-	0	0	-	-
mragowski	11	8	10	10	5	5	-	-	5	3	-	-
nidzicki	12	12	18	16	13	11	8	7	8	8	9	8
nowomiejski	8	8	10	9	9	9	-	-	6	6	-	-
olecki	8	1	6	4	8	5	11	4	14	7	3	2
olsztyński	65	65	20	13	120	120	110	110	100	100	100	100
m. Olsztyn	21	18	104	104	34	25	24	18	15	10	17	10
ostródzki	26	26	20	20	26	26	20	20	0	0	-	-
piski	5	5	6	4	11	5	9	6	11	6	6	3
szczycieński	42	21	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-
węgorzewski	6	6	9	9	10	10	8	6	9	6	9	7
Razem	380	314	382	352	401	353	372	326	329	283	303	257

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego

W powiatach braniewskim, działdowskim oraz olsztyńskim program ukończyły wszystkie osoby, które do niego przystąpiły. W monitorowanym okresie możemy zauważyć, że liczba osób przystępujących do programu z roku na rok malała.

Ramowe Programy: ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej systematycznie zwracał się do gmin z pytaniem w jaki sposób realizują ramowe programy: ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie. Najczęściej pojawiającymi się odpowiedziami były, m.in.:

- kierowanie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;

- prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- kierowanie do punktu konsultacyjnego, kampanie edukacyjne, wsparcie psychologiczne, pomoc prawna;
- opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Realizacja celu przebiegała w naszym województwie również poprzez organizację od ośmiu lat konferencji „Solidarni przeciw przemocy wobec kobiet – Biała Wstążka”. Konferencje odbywały się w ramach Kampanii „Biała Wstążka” w okresie światowych 16 Dni przeciw przemocy ze względu na płeć. Więcej o konferencjach na stronie 22.

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 3:

Wskaźniki	w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wzrost liczby osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym	324	352	353	326	329	303
Spadek liczby osób po przebyciu programu korekcyjno-edukacyjnego stosujących przemoc	71	34	21	22	12	13
	osób powróciło do stosowania przemocy	osoby powróciły do stosowania przemocy	osób powróciło do stosowania przemocy	osoby powróciły do stosowania przemocy	osób powróciło do stosowania przemocy	osób powróciło do stosowania przemocy

Źródło: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Cel szczegółowy 4:

Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego inicjuje i dofinansowuje szkolenia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkolenia dla członków zespołów interdyscyplinarnych

- ❖ **W roku 2020** Samorząd Województwa wspierając samorządy gminne w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przygotował jesienią trzy 3-dniowe szkolenie warsztatowe, przewidziane dla członków i kandydatów do zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkolenie odbyło się 23-25 września, 30 września-2 października oraz 7-9 października 2020 r. i miało charakter interdyscyplinarny. Wśród uczestników byli przede wszystkim: pracownicy socjalni, członkowie gminnych komisji RPA, asystenci rodziny, policjanci, kuratorzy sądowi i zawodowi.

Łącznie wzięło w nim udział 119 osób.

Szkolenie obejmowało 24 godziny dydaktyczne w 6 grupach warsztatowych po 20 osób. Udział w szkoleniu dot. Pomocy dziecku z rodziny z problemem przemocy w Lidzbarku Warmińskim zakładał zdobycie lub pogłębienie wiedzy przez uczestników w następujących obszarach:

- Diagnoza i formy przemocy wobec dziecka. Reprezentacja dziecka w procedurze „Niebieskie Karty” (3h)
- Charakterystyczny opis zachowania dziecka krzywdzonego oraz osoby krzywdzącej (3h)
- w zależności od rodzaju stosowanej przemocy – objawy dziecka krzywdzonego. Osoby wspierające dziecko, kiedy nie ma osoby spokrewnionej, przyjaznej dziecku (3h)
- Warsztaty praktyczne – wywiad z rodzicem wspierającym (3h)
- Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci. Specyfika funkcjonowania dziecka doświadczającego przemocy w rodzinie. Postępowanie w sytuacji, gdy dziecko doświadczają przemocy ze strony jednego/oboju rodziców (3h)
- Rola służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny: policja, służba zdrowia, pomoc społeczna, kościół. Rola szkoły (nauczycieli, pedagogów, psychologów) oraz innych osób z otoczenia w wykrywaniu syndromów; obowiązki szkoły jako biorącej udział w wychowaniu dzieci. Akty prawne – obowiązki powiadomienia o krzywdzeniu dziecka (3h)
- Wykorzystywanie seksualne dzieci, objawy dziecka wykorzystywanego seksualnie. Interwencja w sytuacji krzywdzenia dzieci (2h)
- Pierwsza rozmowa z dzieckiem krzywdzonym/wykorzystywanym seksualnie – warsztat (2h)

- Konsekwencje doświadczania przemocy/bycia świadkiem. Pomoc terapeutyczna dziecku krzywdzonemu i wykorzystywanemu seksualnie oraz jego rodzinie (3h)
- Terapia w formule indywidualnej, rodzinnej, grupowej. Monitorowanie sytuacji dziecka dotkniętego problemem przemocy w rodzinie (2h)

Szkolenie przeprowadziły dwie trenerki z Psychologicznego Centrum Szkoleniowo-Terapeutycznego Acceptus z Lublina.

Zajęcia warsztatowe przebiegały wg uzgodnionych wcześniej bloków tematycznych metodami interaktywnymi, z nastawieniem na przekazanie doświadczeń praktycznych i pochodzących z własnej pracy zarówno prowadzących i uczestników.

Prowadzące posiadały bogaty staż w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także doświadczenie w charakterze szkoleniowca.

Wykres 6. Szkolenia przewidziane dla członków i kandydatów do zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zrealizowane w latach 2015-2020

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 4:

Wskaźniki	w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wzrost liczby przeszkolonych osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	74	300	130	119	120	119

Cel szczegółowy 5:

Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim.

W ramach współpracy z trzecim sektorem, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach 2015-2020, w otwartym konkursie ofert z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, proponował zadania do realizacji organizacjom pozarządowym, tj.:

- 1) zorganizowanie w dniach 25 listopada – 10 grudnia wojewódzkich obchodów w ramach kampanii „Biała wstążka” poświęconej przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet;
- 2) zorganizowanie konferencji mającej na celu upowszechnianie „dobrych praktyk” w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży realizowanych w szkołach oraz lokalnie, obejmujących tematykę przemocy rówieśniczej w szkołach i środowiskach lokalnych;
- 4) szkolenia przeznaczone dla osób pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc w rodzinie.

Samorząd Województwa w latach 2015-2020 r. przeznaczył na ten cel łącznie 130 000 zł.

Wojewódzka narada gminnych pełnomocników ds. rozwiązywania problemów uzależnień

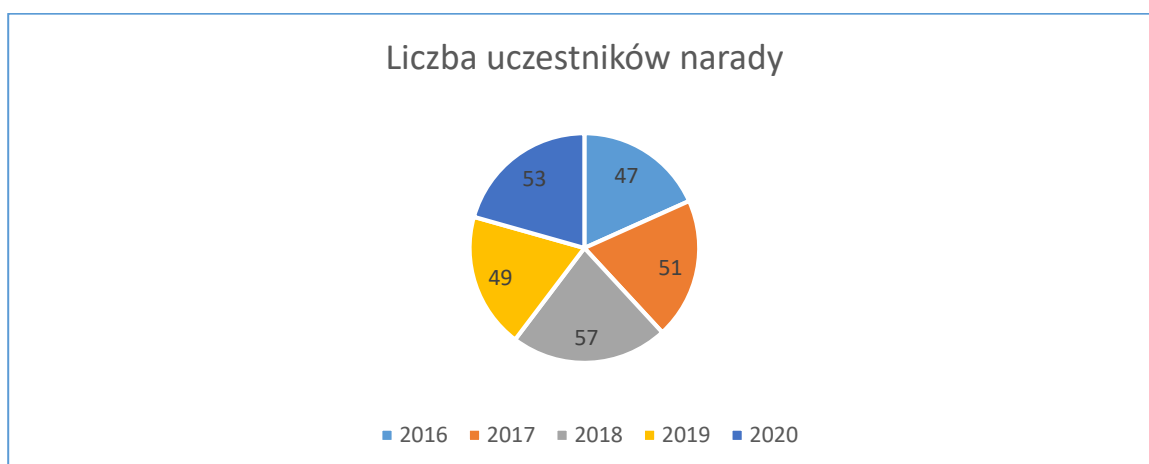
Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego systematycznie organizuje wojewódzkie narady gminnych pełnomocników/koordynatorów ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

W 2020 r. zorganizowano w formie on-line wojewódzką naradę pełnomocników/ koordynatorów ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, będącą podstawą do tworzenia spójnej polityki profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Z uwagi na Konferencję „Białej Wstążki”, która nie mogła odbyć się jak co roku, z uwagi na epidemię koronawirusa, podczas narady zostały poruszone, m.in. tematy dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W naradzie udział wzięły łącznie **53 osoby**, głównie gminni pełnomocnicy/koordynatorzy ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, kierownicy ośrodków pomocy społecznej, przewodniczący i członkowie Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych oraz przedstawiciele urzędów miast i gmin.

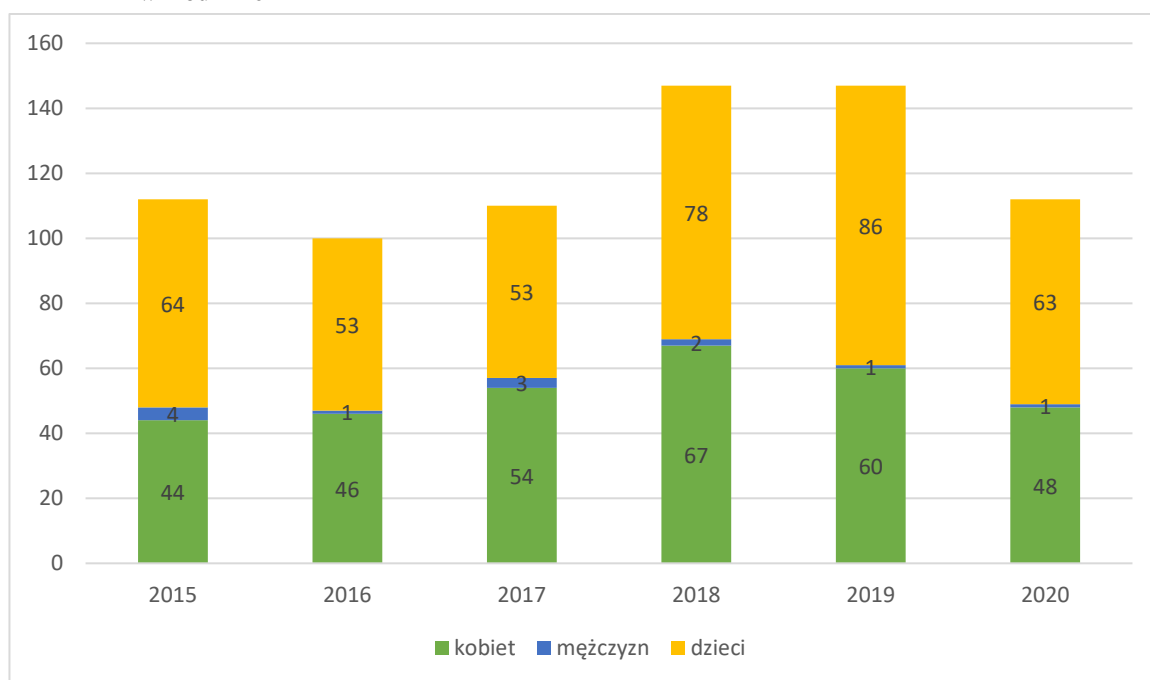
Wykres 7. Liczba osób biorących udział w cyklicznych naradach przedstawicieli samorządów lokalnych w latach 2016-2020

Ankieta dla Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

W styczniu 2021 r. została wysłana ankieta do SOW w Olsztynie, Olecku oraz Elblągu. Poniżej zestawienie danych przekazywanych w monitorowanym okresie przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

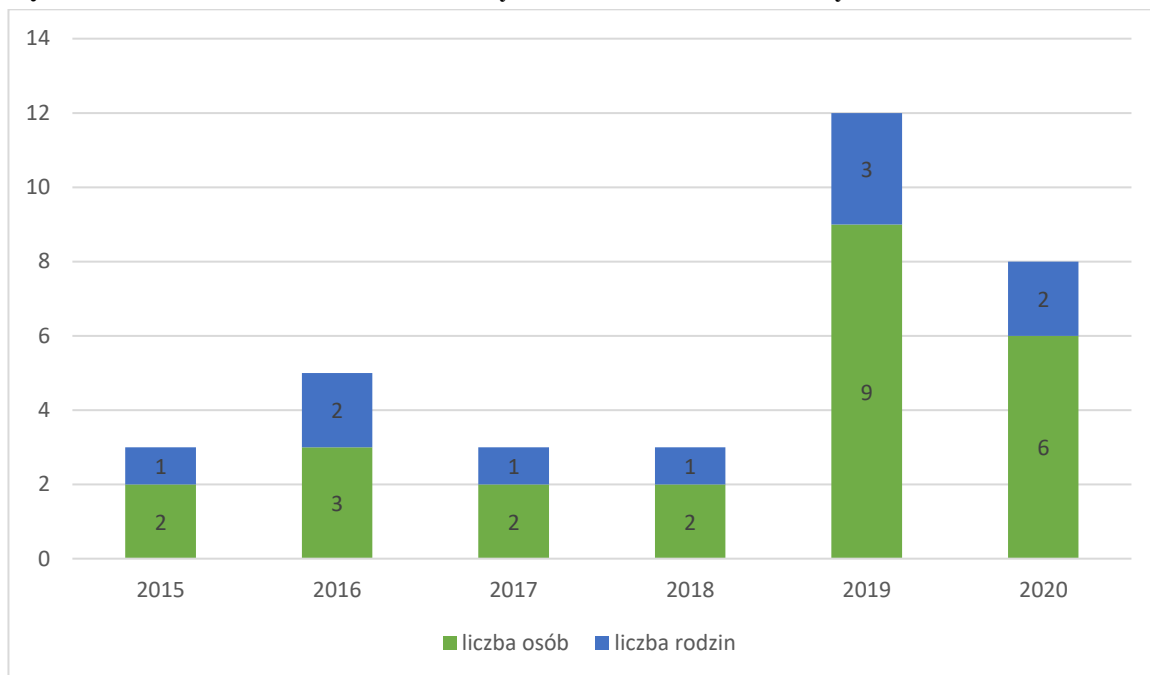
Wykres 8. Liczba osób umieszczonych w Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Źródło: Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Działające na terenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w roku 2020 udzieliły pomocy mniejszej liczbie podopiecznych niż w latach 2018 – 2019. Porównując rok 2020 i 2019 odnotowano spadek o 35 osób.

Wykres 9. Liczba osób i rodzin umieszczonych w mieszkaniach chronionych

Źródło: Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Z przedstawionego wykresu wynika, że w roku 2020 spadła liczba osób i rodzin, którym udzielono pomocy w formie umieszczenia w mieszkaniach chronionych w porównaniu do roku 2019.

W czasie monitorowania Programu, najczęściej zgłaszanymi problemami przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia były: trudności w pozyskiwaniu kadry specjalistycznej (pedagogów, psychologów oraz pracowników socjalnych), brak mieszkań chronionych dla osób opuszczających SOW, trudności w pozyskaniu lokalu mieszkalnego przez klientów SOW, milczenie ofiar na temat zaistniałego problemu, często spowodowane strachem, wstydem lub brakiem świadomości stopnia zagrożenia zdrowia i życia (bagatelizowanie problemu), niewystarczające oddziaływania na osoby stosujące przemoc, zbyt niska świadomość społeczna na temat przemocy, brak mieszkań chronionych dla klientów opuszczających SOW.

W 2020 r. dodatkowo wskazywano na trudności w związku z panującą na terenie kraju pandemią Covid-19 – ograniczono korzystanie ze wsparcia SOW, zawieszono lub ograniczono spotkania Zespołów Interdyscyplinarnych, Sądów, szkół oraz MOPS/GOPS.

Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dobrze oceniają współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wskazywano na większe zaangażowanie kuratorów, pracowników socjalnych i asystentów rodziny, na rzecz poprawy sytuacji osób przebywających w SOW.

Badanie ankietowe „Zjawisko przemocy w dobie pandemii”

W czerwcu 2020 r. wysłano ankietę do przedstawicieli Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Celem badania było określenie działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” w czasie trwania Covid-19 (trudności,

nowych rozwiązań, tendencji) oraz weryfikacja informacji o nasilaniu się zjawiska przemocy w rodzinie. Badanie miało charakter diagnostyczny. Udział w nim wzięło 75 przedstawicieli Zespołów Interdyscyplinarnych tj. 65% ogółu. Ankieta przekazana była w formie elektronicznej i zawierała 7 pytań: zarówno otwarte, jak i zamknięte. zorganizowano spotkanie on-line dla przedstawicieli instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W celu omówienia wyników przeprowadzonej ankiety na jesieni zorganizowano spotkanie on-line dla przedstawicieli instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w którym udział wzięło 70 osób z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.

Wyniki badania zostały opublikowane na stronie internetowej Urzędu: <https://warmia.mazury.pl/polityka-spoeczna/aktualnosci/5813-podsumowanie-ankiety-dotyczacej-dzialan-podejmowanych-przez-zespoły-interdyscyplinarne-w-czasie-pandemii>

Wypracowanie propozycji procedur postępowania w zakresie realizacji zadań szczegółowych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Pełnomocnik Zarządu ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczył na bieżąco w pracach i posiedzeniach Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Wojewodzie Warmińsko-Mazurskim. Zespół ten skupia przedstawicieli różnych instytucji i organizacji w województwie zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Prace Zespołu skoncentrowane są między innymi na wypracowaniu procedur działań, które usprawnią system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 5:

Wskaźniki	W latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wzrost liczby „dobrych praktyk” w zakresie współpracy pomiędzy podmiotami	0	0	14	21	5	7
Wzrost liczby zawiązanych partnerstw	0	0	1	2	2	0
wzrost liczby gmin i powiatów włączających się w obchody Dni Walki z Przemocą „Biała Wstążka” i „Otwarte Drzwi”	43	65	65	61	63	45
Wzrost liczby uczestników spotkań w SOW *	0	0	4*	5*	3*	5*

* udział w spotkaniach Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych; wizyta studentów UWM, itp.

Pracownicy Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie systematycznie zapraszani są do udziału w naradach pełnomocników ds. profilaktyki uzależnień oraz w szkoleniach z zakresu przemocy w rodzinie, co umożliwia im wymianę doświadczeń z osobami, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Źródło: dane własne

Cel szczegółowy 6:

Podniesienie wrażliwości społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Samorząd Województwa od 9 lat systematycznie organizuje wojewódzkie konferencje „Solidarni przeciw przemocy wobec kobiet – Biała Wstążka”.

W roku 2020 z powodu epidemii koronawirusa nie udało się zorganizować IX Wojewódzkiej Konferencji w ramach Kampanii „Biała Wstążka”. Nie złożono również oferty na jej organizację w ramach otwartego konkursu ofert. W latach 2015-2019 udział w konferencjach wzięło łącznie 415 osób.

Od 2016 r. Fundacja Instytut Badań i Edukacji Społecznej z Olsztyna otrzymywała dofinansowanie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach otwartego konkursu ofert na zorganizowanie kampanii wojewódzkiej w ramach Kampanii „Biała Wstążka”.

Poniżej liczba uczestników konferencji oraz liczba odbiorców kampanii „Biała Wstążka” w latach 2015-2020

Corocznie podczas konferencji odznaczani byli przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego mężczyźni, którzy swoją pracą i zaangażowaniem w niesienie pomocy kobietom pokrzywdzonym, w sposób szczególny zasłużyli na wyróżnienie.

W latach 2015-2020 wyróżnienie „Warmińsko-Mazurski Kawaler „Białej Wstążki” otrzymało łącznie 28 mężczyzn:

Akcja „Otwarte Drzwi”

Samorząd Województwa corocznie podejmuje inicjatywę pod nazwą „Otwarte Drzwi”. Każdego roku wydarzenie to planuje się w pierwszą sobotę grudnia.

Pismo zachęcające do włączenia się w kampanię corocznie rozsyłano do 250 instytucji, a średnio ok 60 z nich deklarowało swój udział w akcji. W tym dniu, osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogły skorzystać z porady psychologa, prawnika, terapeuty, dostały także możliwość założenia Niebieskiej Karty.

Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny

Co roku, odpowiadając na potrzebę wzmacniania rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu, przedsięwzięcie koncentruje się wokół innego aspektu życia rodzinnego i społecznego. Podczas dni podejmowane są tematy profilaktyki przeciwdziałania najistotniejszym problemom rodziny, w tym przemocy.

Przygotowania do organizacji Dni Rodziny rozpoczynają się już w listopadzie roku poprzedzającego dane przedsięwzięcie. Wtedy to, na spotkaniu zespołu programowego, wybierane jest hasło przewodnie. Kolejne spotkania robocze odbywają się w lutym oraz kwietniu. Systematyczny kontakt z lokalnymi organizatorami oraz szeroka promocja (poprzez biuletyn wydawany dwa razy do roku i plakat) przedsięwzięcia sprawia, że każdym Warmińsko-Mazurskim Dniom Rodziny towarzyszy wiele różnorodnych inicjatyw.

Co roku obchody Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny rozpoczynają się uroczystą Inauguracją około 15 maja. Konferencję organizuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej we współpracy z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego i współdziałale Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego. Rokrocznie uroczystości towarzyszą wystąpienia członków komitetu honorowego oraz wykłady inauguracyjne.

Obchody Dni Rodziny wieńczy Zakończenie Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny realizowane w czerwcu oraz uroczyste Podsumowanie planowane na październik.

W roku 2020 z uwagi na pandemię Covid-19 nie odbyła się żadna inicjatywa z okazji Dni Rodziny. Jednocześnie systematycznie umieszczano informacje na temat wydarzenia na stronie

internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz zainteresowanych jednostek.

Działalność profilaktyczna Policji

W monitorowanym okresie na terenie województwa przedstawiciele różnych podmiotów, a szczególnie funkcjonariusze Policji prowadzili działalność profilaktyczno-edukacyjną w celu ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

Poniżej przykładowe działania podjęte w latach 2015-2020 r.:

2015 r.:

Komenda Powiatowa Policji w Ełku – policjanci KPP aktywnie włączyli się w organizację międzynarodowej kampanii „16 dni przeciw przemocy wobec kobiet” i organizowanej w jej ramach lokalnej kampanii "Biała Wstążka Ełk 2015 Stop przemocy wobec Kobiet". W ramach kampanii w KPP zorganizowano akcję „Dni Otwartych Drzwi”, a problematykę przemocy w rodzinie włączono w tematykę spotkań z młodzieżą szkolną.

2016 r.:

Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim – w listopadzie w Sali Sesyjnej Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim zorganizowana została powiatowa Konferencja pn. „Krzywdzenie dziecka- oblicza przemocy seksualnej”. Organizatorem przedsięwzięcia był Komendant Powiatowy Policji w Nowym Mieście Lubawskim oraz Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lub. Uczestnikami konferencji były osoby, które na co dzień pracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członkowie zespołów interdyscyplinarnych, policjanci, pracownicy socjalni, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, domu dziecka, kuratorzy, pedagodzy i dyrektorzy szkół.

2017 r.:

Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie – funkcjonariusze KPP Kętrzyn wspólnie z Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Reszlu oraz terapeutą ds. uzależnień /specjalistą w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w Zespole Szkół w Reszlu przeprowadzili warsztaty z młodzieżą szkoły średniej na temat: „***Jak się bronić przed przemocą w rodzinie***”

2018 r.:

Komenda Powiatowa Policji w Goldapi – na terenie działania Komendy przeprowadzono projekt o nazwie „POWIEDZ NIE NA POMARAŃCZOWO 19 dni kampanii przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”. Przypominano o bezpieczeństwie, wolności, godności i szacunku – prawach do nich każdego człowieka. W tę kampanię wpisuje się również problem przemocy rówieśniczej. W szkołach podstawowych na terenie powiatu odbyły się lekcje wychowawcze i pogadanki z zakresu profilaktyki i agresji i przemocy (z naciskiem na przemoc powodowaną stereotypami i uprzedzeniami). Zorganizowany został również „Pomarańczowy Dzień” w trakcie którego rozdawano dzieciom i nauczycielom mandarynki

z domalowaną uśmiechniętą buźką (kolor pomarańczowy). W tym dniu uczniowie przyszedli do szkoły ubrani na pomarańczowo lub z pomarańczowymi akcentami w ubiorze, jako ostrzeżenie i protest przeciwko jakiegokolwiek przemocy stosowanej wobec dzieci, jak również przemocy stosowanej przez dzieci wobec dzieci. Spotkania odbyły się w: Szkole Podstawowej nr 1, Szkole Podstawowej nr 3, Szkole Podstawowej nr 2, Szkole Podstawowej, Przedszkolu Samorządowym.

2019 r.:

„Przemoc domowa - przemoc rówieśnicza - odpowiedzialność za przemoc”

W ramach realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2019 -2023” oraz „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych w 2019 r.”, w dniach 11-12 grudnia b.r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieckach (powiat mrągowski) odbyły się zajęcia dla młodzieży z zakresu edukacji prawnej oraz narada szkoleniowa członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w której udział wzięli przedstawiciele służb społecznych, służby zdrowia, policji, oświaty i samorządu lokalnego. Zajęcia z młodzieżą i szkolenie przeprowadzili sędzia dr Paweł Jaros i sędzia Paweł Kaczor, eksperci z Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka Ministerstwa Sprawiedliwości, członkowie Komitetu Lanzarote - organu traktatowego Europejskiej Komisji, w sprawie ochrony dzieci przed seksualnym wykorzystaniem i krzywdzeniem.

2020 r.:

W dniu 23 listopada 2020 r. warmińsko-mazurscy policjanci uczestniczyli w organizowanej bezpłatnie w formule on-line, konferencji pn. „Profesjonalizacja pomocy kadr instytucji pomocowych jako narzędzie przeciwdziałania przestępczości”, której organizatorem był Zarząd Stowarzyszenia Wspierania Aktywności „Bona Fides”.

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 6:

Wskaźniki	w latach					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba dofinansowanych programów jednostek niepublicznych w ramach otwartych konkursów ofert, w celu podniesienia świadomości na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0	13	3	2	3	0
Liczba kampanii	0	0	3	3	2	2
Liczba uczestników konferencji i seminariów dotyczących przemocy organizowanych przez Samorząd Województwa lub we współpracy z innymi podmiotami	43	65	317	212	204	119

**Załącznik do sprawozdania
z realizacji w 2020 roku WPPPwR**

Wnioski i rekomendacje wynikające ze sprawozdania z realizacji w 2020 roku „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020”;

L.p.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia
1	Dotychczasowe działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie przyczyniły się do zaktywizowania samorządów gminnych i powiatowych, które zaczęły włączać się w działania w ramach kampanii „Biała Wstążka”.	Inicjowanie gmin do organizowania własnych lokalnych wydarzeń akcentujących ten istotny problem społeczny jakim jest przemoc w rodzinie.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Powiaty i Gminy, OPSy, Policja, Sądy, Prokuratura, Organizacje pozarządowe.	Ujęcie zadania w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych, Wystąpić do Samorządów z propozycją włączenia się w kampanię „Biała Wstążka”, a także organizacji „Otwartych Drzwi”.
2	Istnieje potrzeba dalszego podnoszenia kwalifikacji przez specjalistów pracujących w środowiskach dotkniętych przemocą, m.in. z zakresu dialogu motywującego sprawcę przemocy do zmian oraz w obszarze profilaktyki.	Nadal należy wspierać oraz kontynuować szkolenia kadry, które podnoszą jej umiejętności do prowadzenia efektywniejszej pracy z osobami uwikłanymi w przemoc w rodzinie.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Powiaty i Gminy, Konwent pełnomocników i koordynatorów gminnych ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, OPSy, Policja, Oświata, Sądy, Prokuratura, Organizacje pozarządowe, Ochrona Zdrowia.	Organizowanie wspólnych spotkań, szkoleń z członkami zespołów interdyscyplinarnych w zakresie wiedzy prawnej. Podejmowanie tematu dotyczącego szkoleń z zakresu dialogu motywującego sprawcę przemocy do zmian na spotkaniach konwentu pełnomocników i koordynatorów gminnych ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
3	Brak ciągłości programów oddziałujących na sprawców przemocy w rodzinie.	Umożliwić i zapewnić ciągły dostęp do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.	PCPR-y, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego – ROPS.	Podejmowanie działań polegających na zapewnieniu dostępności do tych programów; zapewnienie szkoleń dla specjalistów pracujących ze sprawcami w przyszłym okresie programowania.

4	Nadal głównym problemem w realizacji skutecznych działań pomocowych na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest niewystarczająca koordynacja i współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy między instytucjami.	Należy kontynuować działania na rzecz stworzenia sprawnego systemu pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski, Policja, Sądy, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Powiaty i Gminy, OPSy, Prokuratura, Organizacje pozarządowe.	Kontynuowanie wymiany doświadczeń podczas narad szkoleniowych, spotkań sądów i prokuratury, szkoleń.
5	Akcja „Otwartych Drzwi” dała szansę na włączenie się w inicjatywę, jednak wciąż mało jednostek podejmuje tę inicjatywę (ok 60 jednostek rocznie)	Szerzej nagłośnić akcję „Otwartych Drzwi” poprzez ponowne włączenie mediów.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Powiaty i Gminy, OPSy, Gminne Komisje RPA, Organizacje pozarządowe.	Organizowanie akcji „Otwarte Drzwi” i zachęcać jednostki samorządu lokalnego oraz organizacje pozarządowe do wzięcia udziału w akcji, a także przedstawiania „dobrych praktyk”.
6	Przemoc w rodzinie generuje zjawisko przemocy w szkole, wśród grup rówieśniczych, środowiskach lokalnych. Często wiąże się z narkomanią i alkoholizmem.	Działania związane z przeciwdziałaniem przemocy powinny być ujmowane również w szkolnych programach profilaktycznych realizowanych na terenie lokalnym.	Warmińsko-Mazurskie Kuratorium Oświaty, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Powiaty i Gminy, OPSy, Organizacje pozarządowe, Gminne Komisje RPA.	Ujęcie tematu w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych, zapewnić realizację działań w ramach szkolnych programów profilaktycznych, uwzględnić temat przemocy w rodzinie w programach profilaktycznych realizowanych na terenie lokalnym.
7	Samorządy lokalne zbyt rzadko korzystają z zewnętrznych środków, które mogą przeznaczyć na realizację projektów i programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Należy wśród samorządów lokalnych rozpropagować ideę projektów realizowanych z funduszy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Należy również skupić się na regionalnych partnerach, którzy w procesie realizacji projektów mogliby przejąć mnóstwo zadań w nich zaplanowanych oraz na promocji „dobrych praktyk” w ramach projektów RPO.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, samorządy gminne, organizacje pozarządowe.	Kontynuowanie spotkań informacyjnych oraz szkoleń dotyczących nowego okresu programowania.